

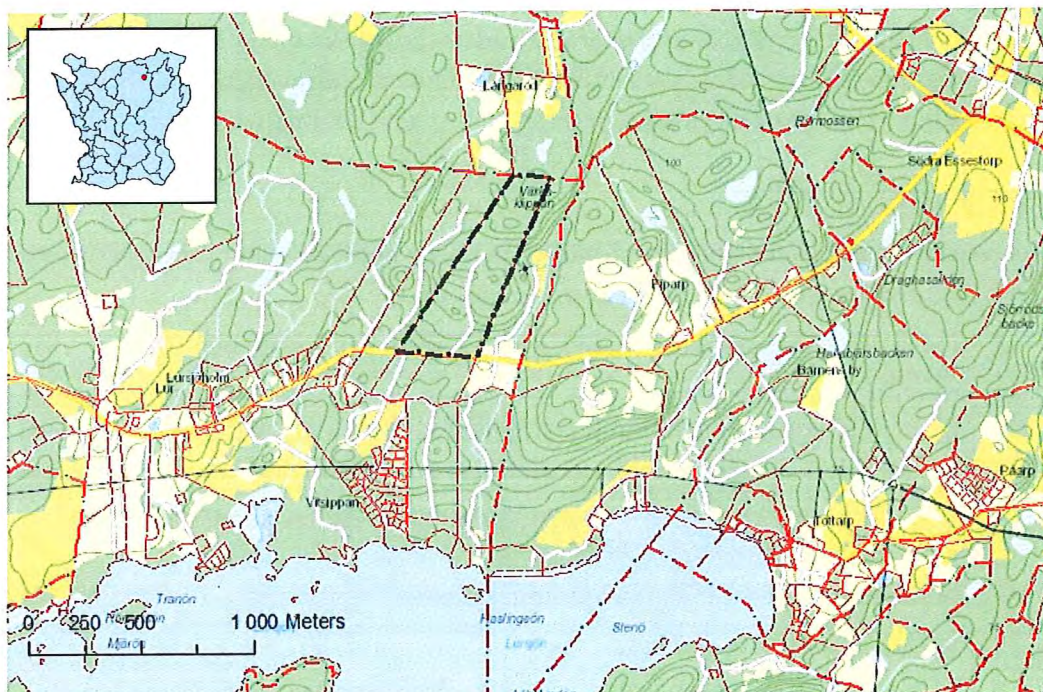
Bildande av naturreservatet Lur i Hässleholms kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, (bilaga 4)

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Naturreservatet Lur. Reservatet avgränsas av svart punktstreckad linje. Röd markering på infälld karta indikerar läget i Skåne.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Lur
Kommun	Hässleholm
DOS-ID	1023011
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastighet	Hässleholm Lur 3:63
Markägarkategori	enskild
Läge	Fastigheten är belägen norr om Lursjön mellan Hästveda och Farstorp.
Kartblad	Ekonomiska kartor: 03D8f och 03D8g
Koordinat centralpunkt	X: 6538212, Y: 430157 (SWEREF99 TM)
Naturgeografisk region	NO-Skånes Skogslandskap
Areal	20,1 ha vara av 20,1 ha skog
Landareal	20,1 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara områdets biologiska mångfald samt att bevara och utveckla områdets naturmiljöer bestående av näringsfattig bokskog och lövsumpskog. Utöver detta tillkommer syftet att gynna friluftslivet.

Precisering av syftet

Med utgångspunkt från de bevarandevärden som har högst prioritet i naturreservatet Lur är de preciserade syftena med naturreservatet att:

- i hela naturreservatet bevara och gynna rödlistade, hotade och andra skyddsvärda arter,
- bevara och gynna en ädellövskog dominerad av bok och säkerställa att denna har en ålders- och artmässig variation, en stor mängd död och döende ved av olika stadier och grovlekar, en god förekomst av äldre, grova ädellövträd samt en god för yngning av bestånden,
- bevara och gynna de fuktiga lövsumpskogarna,
- bevara områdets hydrologi,
- säkerställa att mosaiken av naturtyperna, ädellövskog och lövsumpskog bevaras.

Syftet ska uppnås genom att:

- säkerställa att det finns grova, äldre träd, särskilt träd med strukturer såsom hål, blottad ved, savflöden och mulmhål,

- död lövved, både stående och liggande, samt döende träd lämnas orörda, all eventuell avverkad lövved lämnas kvar i området
- inledningsvis öka andelen död lövved i form av högstubbar, lågor och grenar, exempelvis genom ringbarkning eller veteranisering¹,
- vid utebliven föryngring av bok skapa mindre luckor i trädsiktet,
- fri utveckling av sumpskogar tillåts och på sikt även fri utveckling av den bokdominerade ädellövskogen,
- hålla reservatet fritt från inväxande gran och främmade arter,
- omföra granbestånd till lövskog/ädellövskog,
- den naturliga hydrologin i området bevaras

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. Vidta åtgärder som förändrar områdets topografi eller yt- och dräneringsförhållanden och landskapets allmänna karaktär som att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dämna, tippa, fylla ut, plöja eller utföra annan markbearbetning,
2. uppföra byggnad eller annan anläggning, t.ex. jakttorn, master eller antenn,
3. anordna upplag,
4. plantera/så in växter eller sätta ut djur,
5. utfodra vilt eller sätta ut åtel,
6. avverka levande eller döda lövträd och buskar och/eller bortföra lövved,
7. uppföra stängsel eller annan hägnad,
8. dra fram luft- eller markledning,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, gödselmedel, kalk eller jordförbättringsmedel.

¹ Veteranisering innebär att man försöker göra unga träd äldre genom att skapa de strukturer som annars bara finns på äldre träd. Exempelvis kan man efterlikna gnag från vilt, hackspettshål och mulmhål, göra skador i barken och hugga avenstaka grenar. Då bildas småbiotoper som hyser många rödlistade arter.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. naturvårdande skötsel av mark innefattande åtgärder såsom borttagning av inväxande gran (hela naturreservatet), ringbarkning, skapande av högstubbar, inklusive lucköppning, veteranisering och avverkning/borttagning av främmande trädslag, sådd/plantering av ädellöv, stängsling vid hjälp sådd/plantering,
3. efter utgången av år 2017 inom område mankerade med granbestånd i bilaga 1 tåla intrång i form av avverkning av gran. Netto av utfallande gagnvirke tillfaller markägaren.
4. utförande av särskilda åtgärder för att gynna förekomsten av rödlistade arter eller andra särskilt skyddsvärda arter såsom veteranisering av träd eller öka mängden död ved, eller utplantering av hotade arter,
5. utförande och underhåll av parkering och anordningar för allmänhetens tillgänglighet, markerat på bilaga 1,
6. bekämpning av för området främmande och invasiva arter,
7. uppföljning av områdets bevarandemål, skötsel och miljöövervakning.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. bortföra ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
2. gräva eller skada block, stenar, hållar, terrängformer eller stenmurar,
3. göra upp eld,
4. framföra motordrivet fordon,
5. framföra cykel annat än på befintlig skogsbilväg markerad på bilaga 1,
6. parkera fordon annat än på för ändamålet anvisad parkeringsplats markerad på bilaga 1,

7. avsiktligt störa det vilda djurlivet,
8. gräva upp växter eller plocka växter för kommersiellt bruk,
9. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

10. fånga insekter, spindlar, snäckor eller andra ryggradslösa djur annat än genom håvning, handplockning eller annan selektiv metod² med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av varje art under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna,
11. samla in mossor, lavar eller vedlevande svampar, med undantag av enstaka beläggsexemplar. Under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för:

- förvaltaren av naturreservatet, eller den som Länsstyrelsen uppdrar åt, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter under B ovan,
- driftåtgärder av vid tidpunkten för detta beslut befintlig skogsbilväg med tillhörande vändplats. Exempel på driftåtgärder som ovan åsyftas är: lagning av mindre beläggningsskador och potthål, röjning och slåtter av vägsränor eller rensning av vägtrummor. Vid utförande av större åtgärder som inte är driftåtgärder ska samråd ske med Länsstyrelsen inför arbetet. Vid akuta åtgärder kan samråd ske sedan arbetet inletts,
- drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintlig ledningar och anläggningar tillhörande teledistributör. Inför utförande av arbete ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akuta underhållsåtgärder kan samråd ske sedan arbetet inletts.

Från reservatsföreskrifterna gäller dessutom följande undantag:

- A2 gäller inte innehavare av jakträtten vid uppsättande av tillfälliga jaktorn i samråd med reservatets förvaltare,
- C4 gäller inte för markägare

² Med selektiv metod menas handplockning, håvning, sållning eller annan teknik där de djur som inte ska studeras närmare direkt återutsätts och ingreppen i deras livsmiljö blir försumbara eller kan återställas omedelbart. Fällor är inte att betrakta som selektiva, oavsett utformning.

- A4, A6, C1, C74 och C7 skall inte utgöra hinder för markägaren avverka gran eller för drivning av virke inklusive GROT (grenar och toppar) från granbestånd mankerade i bilaga 1. Undantaget gäller fram till och med år 2017. Vid åtgärderna ska alla lövträd i bestånden i möjligaste mån sparas vidare ska generell naturvårdshänsyn tas enligt vid datum för detta beslut gällande FSC-certifiering samt skogsvårdslag med tillhörande föreskrifter, allmänna råd och förordning. I samband med uttag av gagnvirke ska samråd ske skriftligen med förvaltaren om tillfälligt upplag av gran,
- C4, C7 och C9 gäller inte för innehavare av jakträtten inom reservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser samt vid uttransport av fäلت vilt.

Föreskrifterna gäller inte tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifter under C enligt 7 kap 30 § miljöbalken, gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- fridlysningsbestämmelserna. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap,
- terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950) med bestämmelser om skydd för fornlämningar,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Beskrivning av området

Landskap och geologi

Berggrunden i naturreservatet domineras av amfibolit med underordnad förekomst av gnejs. Berggrunden utanför naturreservatet domineras helt av gnejs vilket gett upphov till de relativt näringsfattiga jordar som karaktäriserar naturreservatet.

Jordlagret som täcker berggrunden består av osvallad sandig morän som till största delen är normalblockig men bitvis är det mycket blockrikt med stora block.

Jorddjupet varierar och på ett par ställen går berget i dagen.

Terrängen i hela naturreservatet är starkt kuperad. Den högsta punkten ligger på cirka 115 möh och den lägsta på 75 möh.

Markanvändning och kulturhistoria

Området ligger i en trakt som haft en lång trädkontinuitet med bok. På Buhrmans Skånekarta från 1687 var omgivningar kring Lursjön markerade med bokskog (bökeskog) och knappt 100 år senare beskrivs området som "tätt bevuxen och skön bokskog". På skifteskartan från 1820-talet framgår det att området ingick i Lurs bysamfällda utmark och att skog fanns i omgivningarna. Häradsekonomiska kartan från 1930-talet visar att området dominerades av lövskog, troligen bokskog, med inslag av barrträd och insprängda kärr. Inga hus eller spår av moderna åkrar finns på fastigheten men en mindre väg går över fastigheten. Större delen av skogen bär spår av gallringar.

Två större områden med fossil åkermark finns markerade inom reservatet. Även spår av en hägnad, troligtvis en förmodad svinbod eller en ollonsvinsfälla finns registrerat i fornminnesregistret. Även en kortare stenmur finns på fastigheten.

Biologiska bevarandevärden

Lurs naturreservat är ett starkt kuperat område dominerat av hedbokskog med insprängda fuktstråk, med eller utan sumpskog, samt ett par mindre granbestånd. Den dominerande naturtypen i reservatet är näringsfattig bokskog, där beståndens ålder varierande mellan 70 och 100 år. I delarna där terrängen är mindre blockig växer en enskiktad bokskog med produktionsskogskaraktär. Både busk- och fältskikt är sparsamt, likaså finns det få högstubbar och lite död ved. Föryngringen är dålig och sker bara vid områdets kanter.

Den intressantaste och atrikaste bokskogen finns i de fuktigare och blockrikare mellersta och nordvästra delarna. Bokskogen är här tätare. Förutom bok växer här en del ek och avenbok och mot kanten till de fuktiga stråken kommer även vårtbjörk, al och gran in. Buskskiktet domineras av bok och gran. Förekomsten av lågor och högstubbar är ganska god i vissa delar likaså gamla senvuxna träd. Mossfällar med grov fjädermossa, fällmossa och västlig hakmossa finns relativt allmänt på stenar och stammar. Arter som havstulpanlav samt de rödlistade bokvårtlav (NT) och savlundlav (EN) har noterats i dessa delar vilket indikerar lång trädkontinuitet i området. Inslaget av gran är emellertid bitvis stort.

Mellan kullarna med bokskog finns långsmala blockrika fuktiga drag med blandlövsumpskog, alkärr med socklar eller bara en öppen vattenspegel. I blandlövsumpskogarna förekommer senvuxna träd av bok, ek och avenbok frekvent, men även mängden död ved, både som liggande lågor och högstubbar är hög. I buskskiktet finns framförallt björk och gran men även brakved förekommer. I fältskiktet påträffas bland annat gullpudra. Det fuktigare klimatet bidrar till större mossfällar på stammar och stenar än i övriga skogen. Bitvis är inslaget av gran stort.

Utöver bokskog och lövsumpskog finns det ett par mindre bestånd med gran (10 respektive 50 år) samt ett hygge.

En stor del av naturreservatet har pekats ut som nyckelbiotop och/eller sumpskog av Skogsstyrelsen. Lur finns upptaget i Hässleholms naturvårdprogram som ett klass 2 objekt. Reservatet ligger inom ett kluster av skogliga värdekärnor i den regionala skogsstrategin.

Friluftsliv och tillgänglighet

Lurs naturreservat är betydelsefullt även för friluftslivet och framför allt för lokalbefolkningen. Reservatet ligger utmed väg 1935 och är därför lätt att nå. Genom att följa skogsvägen är det enkelt att ta sig in i reservatet till fots eller med cykel.

Området har i övrigt inga stigar eller leder, men behovet av dessa är litet eftersom bokskogen är lättframkomlig. I dagsläget finns det inga busshållplatser i närområdet och därför når man naturreservatet lättast med bil eller cykel. På promenadavstånd ligger ett par sommarstugeområden samt barnkolonin "Barnens by". Naturreservatet ligger ca 5 km väster om tätorten Hästveda, nära naturområdet "Piparsgården".

Skälen för beslutet

Det föreslagna naturreservat Lur har höga natur- och friluftslivsvärden. Området ligger i ett kluster av skogliga värdekärnor i nordöstra Skåne där det aktuella området utgör ett av kärnområdena. Näringsfattig bokskog, som dominerar i reservatet, är en av Skånes utpekade ansvarsmiljöer och har flera värdefulla arter knutna till sig. Likaså är klibbalskog ansvarsmiljö för Skåne. Den kuperade terrängen med bokklädda kullar och flacka, sank sumpskogspartier berikar området på livsmiljöer. Trakten norr om Lursjön har troligen haft bokskogskontinuitet under en mycket lång tid. Förekomst av flera signalarter såsom savlundlav, bokvårtslav och grov fjädermossa visar på kontinuitet av träd i området. En tredjedel av reservatet är utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen, och klassad som hedadellövskog eller lövsumpskog med värdefull kryptogamflora. Området ingår i ett klass 2-område i Hässleholms naturvårdsprogram.

Naturreservatet är värdefullt även för friluftslivet; bokskogen är vacker, varierande och lätt att promenera i. Förutom höga naturvärden förekommer fossil åkermark, stengärdesgårdar och spår av en svinbod/ollonsvinsfälla som berättar om områdets historiska bakgrund.

Området är i behov av ett skydd eftersom det finns risk att dess naturvärden annars påverkas negativt. För ädellövskogens arter utgörs hoten främst av spridning av gran, avverkning av bok och utebliven bokföryngring. Andra hot mot den biologiska mångfalden i ädellövskogen är åtgärder som skapar brist på äldre och biologiskt värdefulla träd samt döende träd och död ved. Förändringar av hydrologin i eller utanför området kan få negativa konsekvenser för områdets naturvärden.

Ett permanent skydd av Lur som naturreservat bidrar till att uppfylla Miljömålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat.

Ärendets handläggning

Fastigheten Lur 3:63 har en stor andel registrerade nyckelbiotoper. I samband med att markägaren gjorde en ansökan om tillstånd att avverka ädellövskog till Skogsstyrelsen, överlämnades ärendet till Länsstyrelsen för vidare kontakter med markägaren angående möjligheter att bilda naturreservat. Länsstyrelsen prioriterade fastigheten som naturreservat och erbjöd markägare att sälja fastigheten till staten eller få intrångsersättning. Markägaren valde att få intrångsersättning och behålla ägandet av området.

Förslag till beslut och skötselplan för naturreservatet Lur skickades ut till sakägare, kommunen och myndigheter den 8 september 2015 tillsammans med ett föreläggande om möjlighet att yttra sig. Följande synpunkter har inkommit. Hässleholms kommun ser gärna att reservatet i framtiden utökas med ädellövskogen med höga naturvärden som finns i anslutning till området. Mykologiska föreningen "Puggehatten" saknade en forskrift om cykelförbud i naturreservatet med tanke på att terrängcykling är en snabbt växande företeelse. Beslutet har kompletterats med en föreskrift om cykelförbud utanför skogsbilväg.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet innebär vissa begränsningar i allemansrätten men att de inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen återfinns i bilaga 4.

Förvaltning

Länssstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

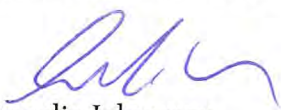
Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 2

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av miljödirektör Annelie Johansson. I den slutliga handläggningen har även deltagit naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, länsassessor Ann Westerdahl och naturvårdshandläggare Gudrun Berlin, föredragande.

Annelie Johansson

Gudrun Berlin

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning samt granbestånd
2. Hur man överklagar
3. Sändlista
4. Skötselplan för naturreservatet Lur

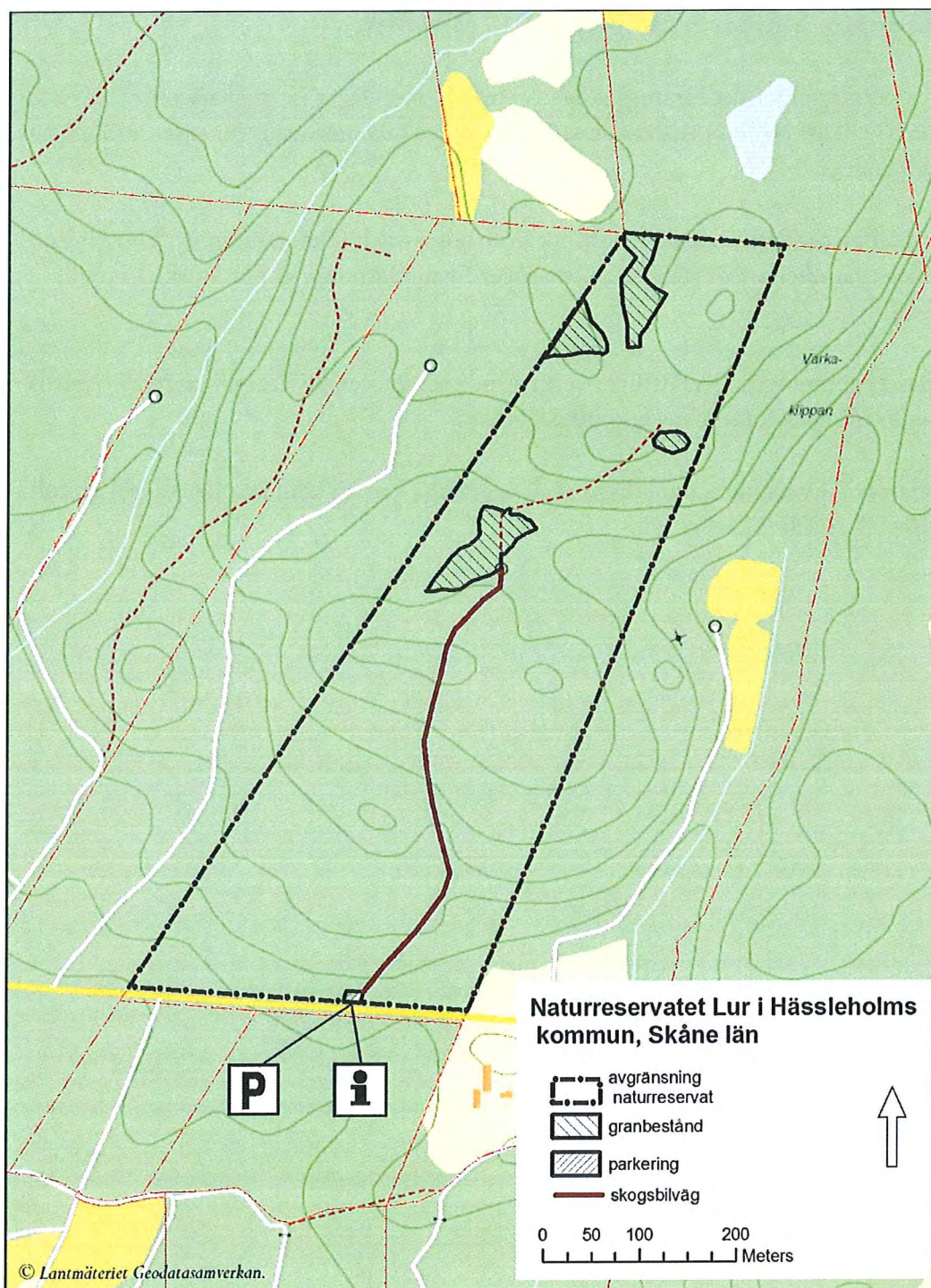

Bilaga 1

Karta med naturreservatets avgränsning samt granbestånd

På kartan framgå naturreservatets avgränsning samt läger för granbestånd som ska avvecklas helt

Observera vägområdet utmed väg nummer 1935 ingår inte i naturreservatet.

Bilaga 2

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till Regeringen, Miljö- och energidepartementet. **Överklagandet skall dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.**

Av överklagandet skall framgå vilket beslut Ni överklagar (ange diarienummer) och hur Ni vill att beslutet skall ändras. Ni bör också tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras.

Skrivelsen skall undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning, så bör Ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande senast den 28 december 2015. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver Ni veta mera om hur Ni skall överklaga kan Ni kontakta Länsstyrelsen tel. 010-224 1000 (växeln).

Länsstyrelsen
Skåne

Bilaga 4

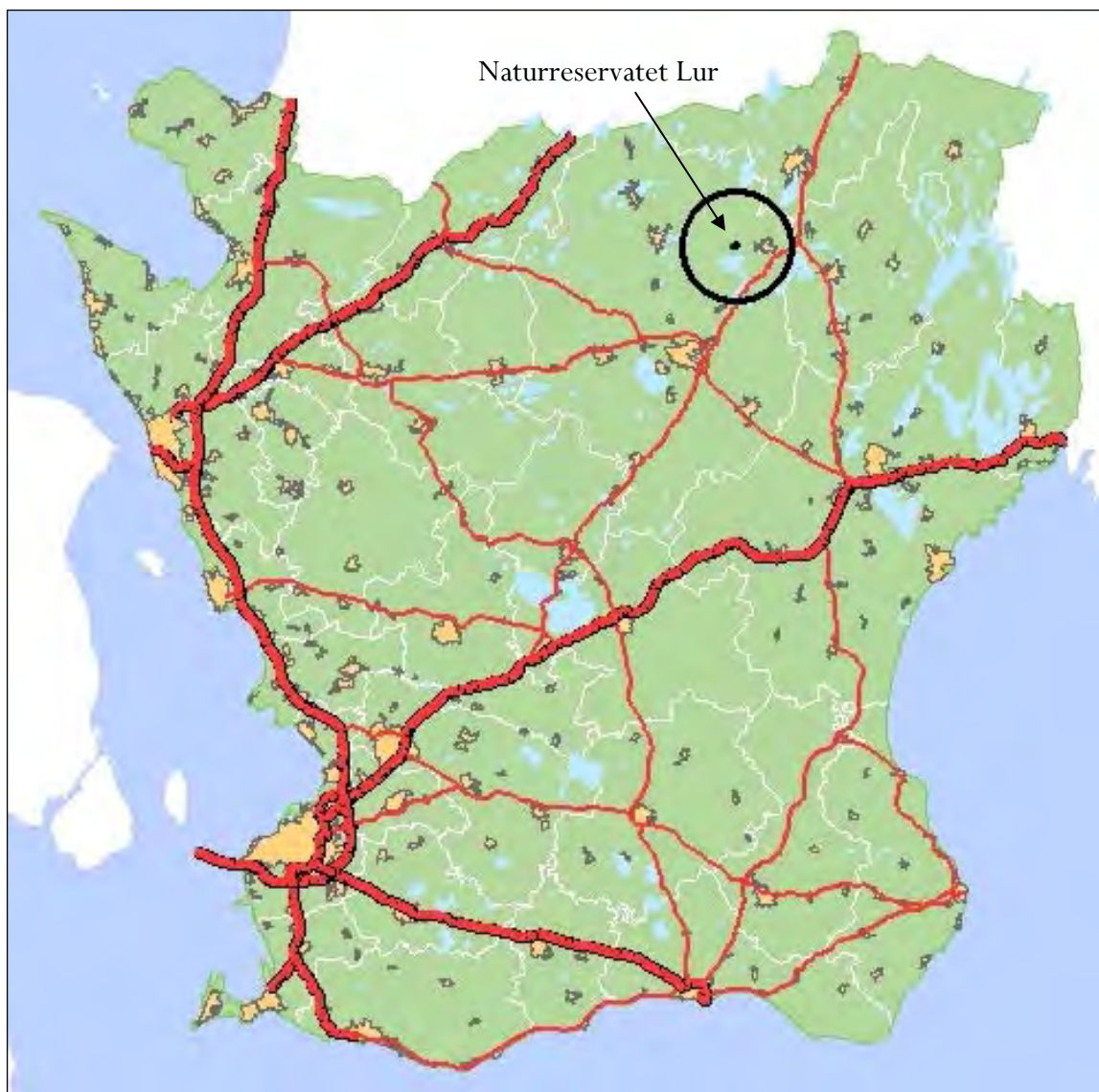
511-21528-2015

1593-209

Skötselplan för naturreservatet Lur

Hässleholms kommun

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Diarienummer	2011-21528-2015
Fastställt:	2015-11-25
Utgiven av:	Länsstyrelsen i Skåne län
Planförfattare:	Gudrun Berlin
Beställningsadress:	www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Länsstyrelsen Skåne
Diarienummer:	511-31620-2015, 1293-209
Omslagsbild:	Boksskog Samtliga foton Gudrun Berlin.

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
1 SYFTET MED NATURRESERVATET	4
1.1 Precisering av syftet	4
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET	6
2.1 Administrativa uppgifter	6
2.1 Allmän beskrivning och bevarandevärden	7
2.1.1 Geomorfologi och hydrologi	7
2.1.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria	8
2.1.3 Biologi	11
2.1.4 Friluftsliv	14
2.1.5 Vad kan påverka området negativt?	14
3 ÖVERSIKT AV MÅL, SKÖTSELÅTGÄRDER OCH PLANERAD MARKANVÄNDNING	15
3.1 Övergripande mål	15
3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder	15
4 SPECIFIKA MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR PLANERINGSOMRÅDENA	17
4.1 Planeringsområde 1 – Näringsfattig bokskog	17
4.2 Planeringsområde 2 – Lövsumpskog ink. triviallöv på hygge	20
4.3 Planeringsområde 3 – Granplantering, triviallöv på hygge-utvecklingsmark	23
5 FRILUFTSLIV	23
5.1 Tillgänglighet, parkering och informationsskyltar	24
5.2 Vägvisning	24
5.3 Vägar, stigar och leder	24
5.4 Renhållning och sanitära anordningar	24
5.5 Eldning	24
6 JAKT	24
7 UTMÄRKNING AV NATURRESERVATETS GRÄNS	25
8 TILLSYN	25
9 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	25
9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	25
9.2 Revidering av skötselplanen	25
10 KOSTNADSANSVAR OCH PRIORITERINGAR	26
11 RÖDLISTADE OCH SIGNALARTER	27
12 KÄLLOR	27
12.1 Kartor, databaser och hemsidor	27
12.2 Tryckta källor	28
12.3 Muntliga	28

BILAGOR

- A. Avgränsningen av naturreservatet Lur
- B. Naturtyper
- C. Planeringsområden
- D. Mål naturtyp samt anläggningar

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, d.v.s. den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera.

Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts.

Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat.

Förvaltningen kan överlåtas till andra, t ex en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl.a. naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara områdets biologiska mångfald samt att bevara och utveckla områdets naturmiljöer bestående av näringsfattig bokskog och lövsumpskog. Utöver detta tillkommer syftet att gynna friluftslivet.

1.1 Preciserings av syftet

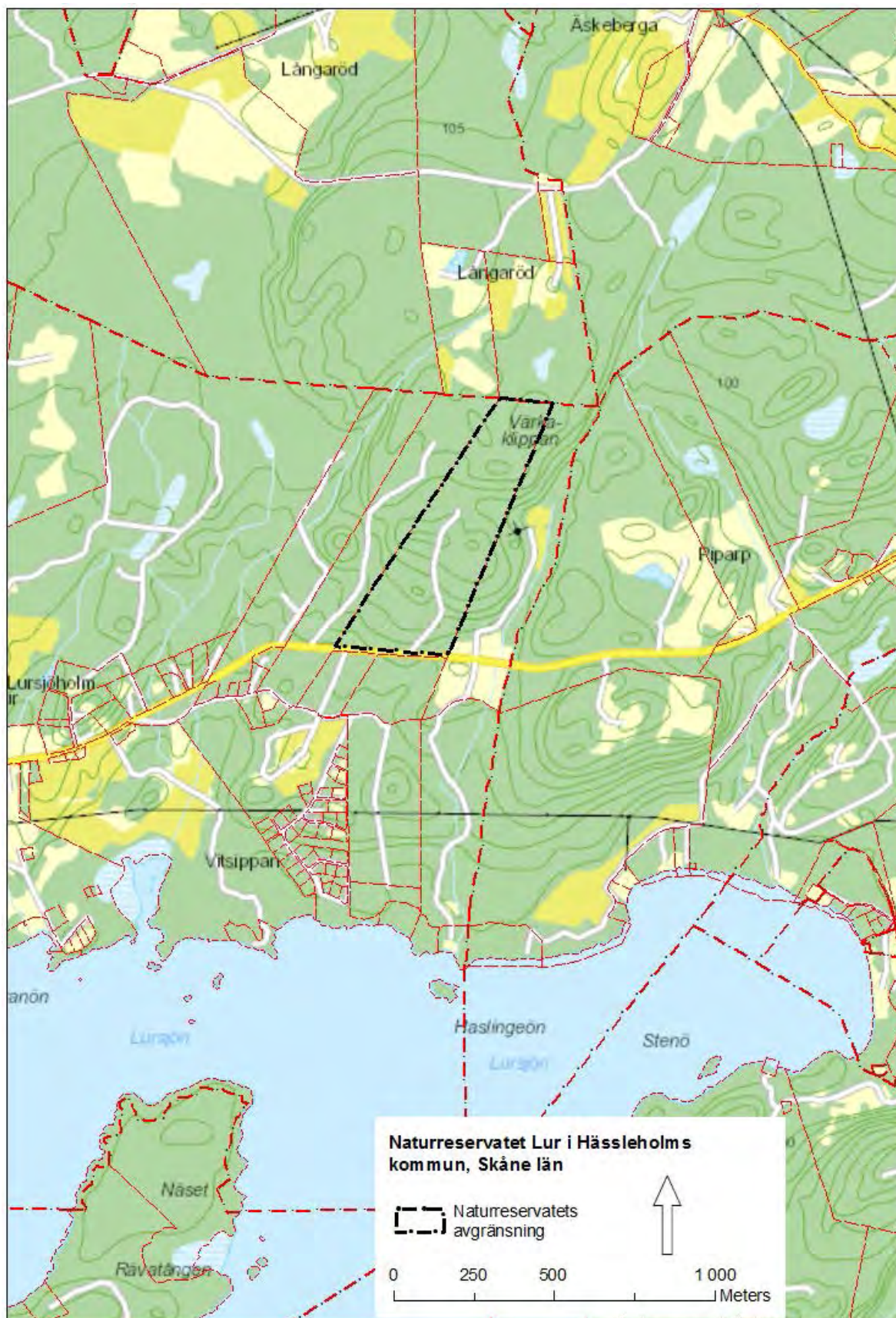
Med utgångspunkt från de bevarandevärden som har högst prioritet i naturreservatet Lur är de preciserade syftena med naturreservatet att:

- i hela naturreservatet bevara och gynna rödlistade, hotade och andra skyddsvärda arter,
- bevara och gynna en ädellövskog dominerad av bok och säkerställa att denna har en ålders- och artmässig variation, en stor mängd död och döende ved av olika stadier och grovlekar, en god förekomst av äldre, grova ädellövträd samt en god föryngring av bestånden,
- bevara och gynna de fuktiga lövsumpskogarna,
- bevara områdets hydrologi,
- säkerställa att mosaiken av naturtyperna, ädellövskog och lövsumpskog bevaras.

Syftet ska uppnås genom att:

- säkerställa att det finns grova, äldre träd, särskilt träd med strukturer såsom hål, blottad ved, savflöden och mulmhål,
- död lövved, både stående och liggande, samt döende träd lämnas orörda,
- inledningsvis öka andelen död lövved i form av högstubbar, lågor och grenar, exempelvis genom ringbarkning eller veteranisering¹,
- vid utebliven föryngring av bok skapa mindre luckor i trädskiktet,
- fri utveckling av sumpskogar tillåts och på sikt även fri utveckling av den bokdominerade ädellövskogen,
- hålla reservatet fritt från inväxande gran och främmade arter,
- omföra granbestånd till lövskog/ädellövskog,
- den naturliga hydrologin i området bevaras.

¹ Veteranisering innebär att man försöker göra unga träd äldre genom att skapa de strukturer som annars bara finns på äldre träd. Exempelvis kan man efterlikna gnag från vilt, hackspettshål och mulmhål, göra skador i barken och hugga avstaka grenar. Då bildas småbiotoper som hyser många rödlistade arter.

Figur 1. Reservatet är markerat med punktstreckad linje på fastighetskartan (se även bilaga A).
 © Lantmäteriet Geodatasamverkan

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Lur
Kommun(er)	Hässleholm
DOS-ID	1023011
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på bifogad karta (bilaga A)
Fastighet	Hässleholm: Lur 3:63 (del av fastigheten, väg 1935 med tillhörand vägområde ingår ej)
Markägarkategori	enskild
Läge	Fastigheten är belägen norr om Lursjön mellan Hästveda och Farstorp.
Kartblad	Ekonomiska kartor: 03D8f, 03D8g
Koordinat centralpunkt	X: 6538212, Y: 430157 (SWEREF99 TM)
Naturgeografisk region	Nordöstra Skånes Skogslandskap
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne
Areal	20,1 hektar varav 20,1 hektar land
Markslag	Skog 20 hektar
därav: lövskog	cirka 19 hektar
barrskog (gran)	cirka 1 hektar
Övrigt (t ex vägar)	cirka 0,1 hektar

2.1 Allmän beskrivning och bevarandevärden

2.1.1 Geomorfologi och hydrologi

Naturreservatet Lur är beläget i ett ädellövsområde strax norr om Lursjön och väster om orten Hästveda i nordöstra Skåne (figur 1).

Berggrunden i naturreservatet domineras av amfibolit med underordnad förekomst av gnejs. Berggrunden utanför naturreservatet domineras helt av gnejs vilket gett upphov till de relativt näringsfattiga jordar som karaktäriserar naturreservatet.

Jordlagret som täcker berggrunden består av osvallad sandig morän som till största delen är normalblockig som bitvis är mycket blockrikt med stora block (SGU).

Terrängen i hela naturreservatet är starkt kuperad med bokskog på kullar och sumpskog i fuktiga-våta sänkor och stråk i svackorna. Den högsta punkten ligger på cirka 115 meter över havet och den lägsta på cirka 75 meter över havet (figur 2).

© Lantmäteriet Geodatasamverkan.

Figur 2. Naturreservatet med 2 meters höjdkurvor inlagda. Den högsta punkten ligger på cirka 115 meter över havet och den lägsta på cirka 75 meter.

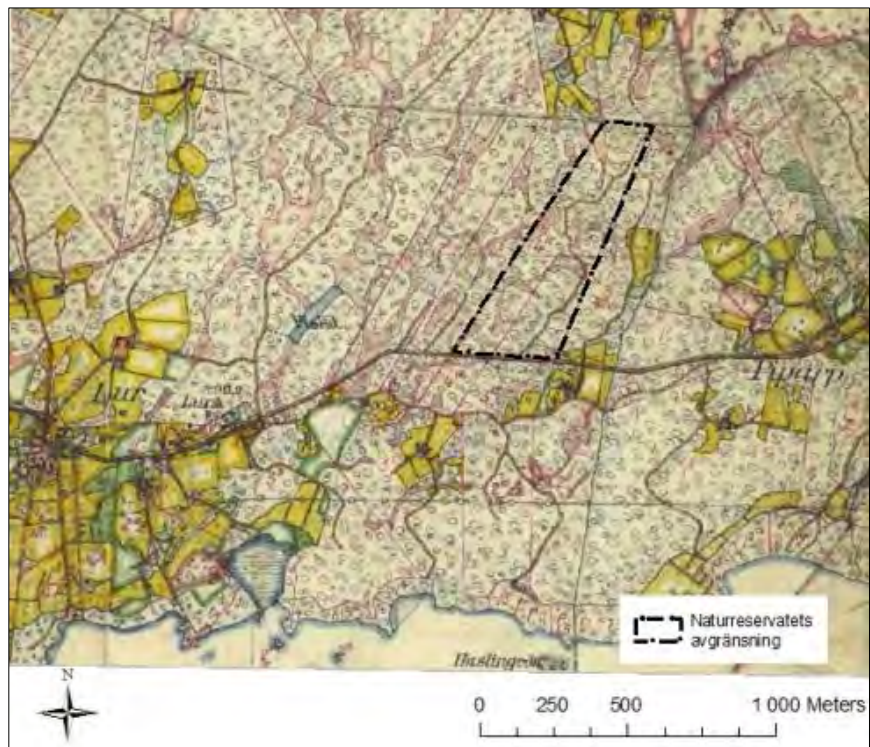
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Figur 4. Utsnitt ur *Charta ofver Rågårdarne til Luur och Långaröds byar* (1757). Det som är markerat med grönt på kartan är bokskog. Skogen inom den del som reservatet ligger beskrivs som "tätt bevuxen och skön bokskog".

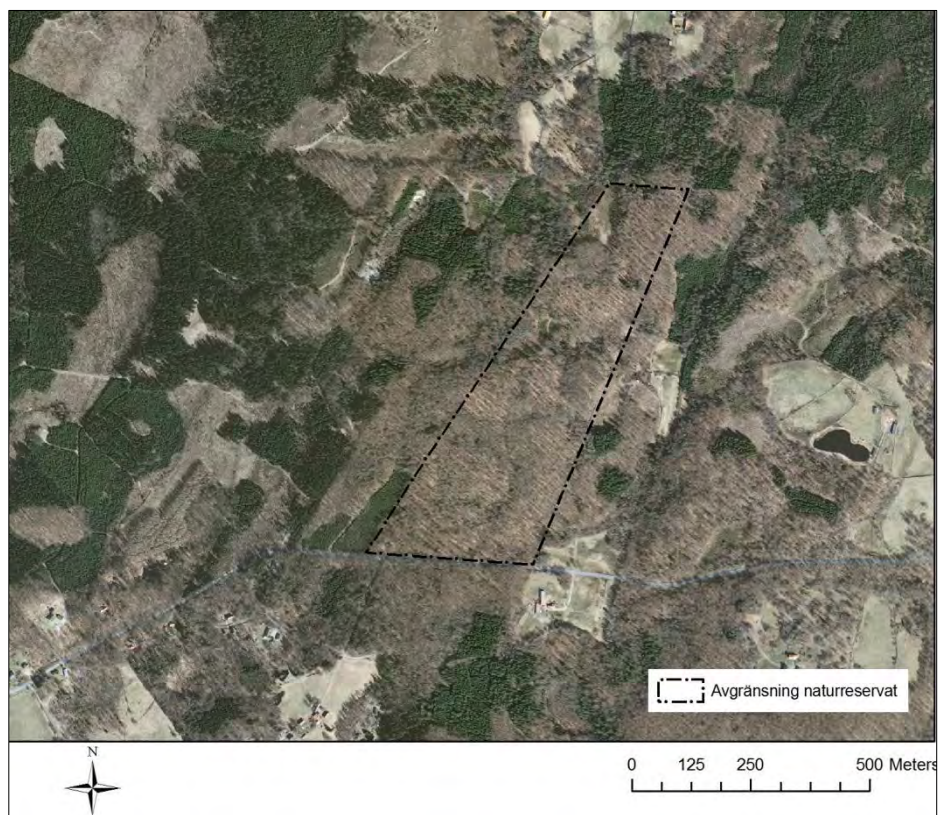
© Lantmäteriet Geodatasamverkan.

Figur 5. Utsnitt ur Generalstabskartan från 1865. Ungefärlig placering av naturreservatet Lur är markerat.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan.

Figur 6. Utsnitt ur Häradsekonomska kartan 1926-34.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan.

Figur 7. Ortofoto från 2010.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan.

Figur 8. Registrerade fornlämningar i form av fossil åkermark (röjningsrösområden) och förmodad svinbod i fornminnesregistret av Riksantikvarieämbetet (RAÄ). De fossila åkermarkernas omfattning är endast generellt avgränsade och kan ytmässigt vara större än vad som anges i fornminnesregistret.

2.1.3 Biologi

Lurs naturreservat utgörs av ett starkt kuperat område dominerat av hedbokskog med insprängda fuktiga stråk, med eller utan lövsumpskog, samt ett par mindre granbestånd. Se karta bilaga B.

Klassificeringen av naturtyperna följer riktlinjerna för de naturtyper som finns inom det europeiska nätverket för skyddsvärd natur, Natura 2000. De förekommande naturtyperna är *näringsfattig bokskog (9110)* och *Lövsumpskog (9080)* ingen av dem bedöms idag ha fullgod bevarandestatus. Utöver dessa finns ett par granbestånd som ska avverkas inom 2 år och omföras till lövskog/ädellövskog, Tabell 1 sammanfattar de naturtyper som finns i området, samt deras ungefärliga arealer i dag samt målarealer.

Den dominerade naturtypen i reservatet är näringsfattig bokskog som är mellan 70 och 100 år gammal. I reservatets högre och planare delar där terrängen är mindre blockig växer en enskiktad produktionsinriktad bokskog. Både busk- och fältskikt saknas i princip, likaså är det sparsamt med högstubbar och död ved. Föryngringen är dålig och sker bara i områdets kanter förutom i de södra delarna där god bokföryngring finns bitvis.

Tabell 1. Naturtyper i Lurs naturreservat. Huvuddelen av reservatet bedöms tillhöra Natura 2000-naturtyperna: näringsfattig bokskog eller lövsumpskog. För de övriga är målet att de ska bli naturtyper enligt Natura 2000. Tabellen visar också arealmålsättningen för de olika naturtyperna. Alla arealer är ungefärliga

Naturtyp idag	Areal idag (ca, ha)	Målnaturtyp enligt	Målareal (ca, ha)
Näringsfattig bokskog (9110)	17,2	Näringsfattig bokskog (9110)	18
Granproduktionsskog	0,8		
Lövsumpskog (9080)	1,9	Lövsumpskog (9080)	3
Lövsumpskog (9080) Alkärr	0,6	Lövsumpskog (9080)	
björksly	0,4	Lövsumpskog (9080)	
Övrigt, väg	< 0,1	Övrigt, väg	-

Bokskogen i de blockrika delarna är tätare och fuktigare men även denna är enskiktad och har spår av gallringar. På stenar och stammar finns relativt allmänt med mossfällar av grov fjädermossa, fällmossa och västlig hakmossa (signalarter). Arter som havstulpanlav samt de rödlistade bokvårtlav (NT nära hotad) och savlundlav (EN starkt hotad) har noterats i dessa delar vilket indikerar att långträdkontinuitet i området. Förutom bok växer här en del ek och avenbok och mot kanten till de fuktiga stråken kommer även vårtbjörk, al och gran in. Buskskiktet är glest och domineras av bok och gran. Förekomsten av lågor och högstubbar är ganska stor i vissa delar, likaså gamla senvuxna träd.

Mellan kullarna med bokskog finns långsmala blockrika fuktiga drag med lövsumpskogar eller bara en öppning med öppet vatten och stenar med mossfällar. I lövsumpskogen växer framförallt vårtbjörk, klibbal och gran. I buskskiktet finns framförallt björk och gran men även brakved förekommer. I fältskiktet påträffas bland annat gullpudra. Inslaget av senvuxna träd av bok, ek och avenbok förekommer mer frekvent men även mängden död ved, både som liggande lågor och högstubbar är större än i bokakogen. Det fuktigare klimatet bidrar till större mossfällar på stammar och stenar än övriga skogen. Bitvis är inslaget av gran stort.

På ett ställe finns ett större alkärr med sockelbildning på alstammarna. Området är rikt på död ved. Bottenskiktet domineras av björnmossa och vitmossa. I det glesa fältskiktet finns en del revlumner. Lavar som påträffas här är rostfläck och gammelgranslav. Ytterligare ett mindre alkärr finns i områdets södra del.

Utöver bokskog och lövsumpskog finns det ett par minder bestånd med gran av olika ålder samt ett hygge med björk.

En stor del av naturreservatet har pekats ut som nyckelbiotop och/eller som sumpskog av Skogsstyrelsen. Området är utpekad i Hässleholms naturvårdprogram som ett klass 2 objekt. Området ligger i ett kluster av skogliga värdekärnor enligt den regionala

skogsstrategin. Bokskog, som dominerar i reservatet, är en nationellt utpekad ansvarsmiljö. Vidare är klubbalskogen en regionalt utpekad ansvarsmiljö och har flera arter knutna till sig.

2.1.4 Friluftsliv

Lurs naturreservat är betydelsefullt även för friluftslivet och framför allt för lokalbefolkningen. Reservatet ligger utmed väg 1935 är därför lätt att nå. I dagsläget finns det inga busshållplatser i närområdet och därför når man naturreservatet lättast med bil eller cykel. Genom att följa skogsvägen är det enkelt att ta sig in i reservatet till fots eller med cykel. Området har i övrigt inga stigar eller leder, men behovet av dessa är litet eftersom bokskogen är lättframkomlig.

På promenadavstånd från reservatet ligger "Piparpsgården" ett bokskogsdominerat natur- och kulturområde som ägs av *Arthur och Ture Nilssons stiftelse*. I närheten ligger även barnkolonin "Barnens by" och sommarstugeområdet "Vitsippan". Naturreservatet ligger ca 5 km väster om tätorten Hästveda. Den nyanlagda "Luhrsjöleden" går alldeles i närheten.

Brukningsväg inom reservatet för gående och cyklister.

2.1.5 Vad kan påverka området negativt?

Bokskogen

Avverkning av bok och spridning av gran och främmande trädslag utgör de största hoten mot den biologiska mångfalden i bokskogen. Redan idag växer det gran i såväl fältskikt som busk- och trädskikt och i framtiden kan dessa konkurrera ut ädellöv och andra lövträd som har högre biologiska värden knutna till sig.

En dålig föryngring av bok är på sikt ett hot mot kontinuiteten av bokskog på platsen. Den sparsamma föryngringen kan bland annat förklaras av att naturliga processer i skogen, såsom lucköppningar efter att äldre, grova träd har ramlat, eller brand, har varit bristfälliga och därför är avsaknaden av dessa i framtiden ett reellt hot.

Alla typer av åtgärder som skapar brist på äldre och biologiskt värdefulla träd samt döende träd och död ved påverkar naturvärdena negativt. Död ved är idag bristfällig i vissa delar av naturreservatet.

Sumpskogen

Sumpskogens bevarande är beroende av att hydrologin i området är så naturlig som möjligt. Förutom gran utgör främmande arter och invasiva arter ett hot i sumpskogen.

Hot gemensamma för alla miljöer

Markexploatering och annan förändring av markanvändningen i området såsom täktverksamhet, bebyggelse, vägar och etablering av vindkraftverk kan påverka området negativt. Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar utgör också hot.

3 Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning

3.1 Övergripande mål

Det långsiktiga målet för Lurs naturreservat är att området ska utgöras av en mosaik av ädellövskog dominerad av bok och lövsumpskog. Den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas där hotade och rödlistade arter som är knutna till ädellövskog och lövsumpskog ska bevaras och främjas. Området ska vara rikt på framför allt mossor, lavar och svampar samt vedlevande insekter. Den naturliga hydrologin inom reservatet ska vara opåverkad. Naturtyperna *näringsfattiga bokskog (9110)* och *Lövsumpskogar (9080)*, ska ha gynnsam bevarandestatus.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

Förutom de generella riktlinjerna och åtgärderna finns det områdesspecifika sådana vilka redovisas i kapitel 4 under respektive planeringsområde.

På lång sikt ska naturreservat lämnas för fri utveckling med undantag för att inväxande gran hålls tillbaka fortlöpande samt främmande och/eller invasiva arter för området tas bort.

Inväxande gran tas bort genom att de mindre granarna handrycks bort tidigt och lämnas på platsen. Inom fornlämningsyta skall man vara extra försiktig så att lämningarna inte skadas. Det är inte något problem att ta bort små plantor med liten rot som enkelt går att handryckas i annat fall får plantorna klippas av.

Äldre granar i bokbestånden ringbarkas och veden kan då ligga kvar i området för att förhindra markskador, dock får maximalt 5 m³sk/ha gran och år lämnas enligt Skogvårdslagen. Virket och GROT som uppstår i samband med avvecklingen av

granbestånd som ska transporteras ut från reservatet. Avverkning och bortförande av granen ska ske på ett sätt som inte skadar mark, hydrologin eller mossor och lavar i området. Inom yta med fornlämningar får inga ovan mark synliga lämningar köras över

Åtgärder görs så långt det är möjligt motormanuellt, i annat fall kan maskiner med lågt marktryck användas. Vid risk för körskador ska arbetet avbrytas.

Inledningsvis kan vissa åtgärder göras för att stärka naturvärdena i reservatet genom att öka mängden död ved och gynna flerskiktning av ädellövskog genom att främja föryngring. För att öka mängden död ved kan man tillämpa ringbarkning samt veteranisera träd. Skapande av högstubbar, både i skuggiga och mer solbelysta lägen, är också en möjlig åtgärd. När dessa åtgärder vidtas ska man välja att ta bort eller ringbarka träd med raka, släta stammar. All död lövved ska få vara kvar i området. Den ved som eventuellt hamnar över vägen eller vändplatsen flyttas inom beståndet.

Stenmurar och fornminnen får inte förstöras eller påverkas av aktiviteter inom reservatet. I samband med skötselåtgärder ska stor hänsyn tas till områdets fornlämningar, så att dessa inte skadas. Träd på och upp till 0,5 m meter från stenmurar röjs bort. Alla senvuxna träd sparas dock.

Bokskog inom delområde 1a.

4 Specifika mål och skötselåtgärder för planeringsområdena

Naturresevatet har delats in i 3 olika planeringsområden som kräver olika skötselåtgärder, och dessa områden är

- 1) näringsfattig bokskog,
- 2) lövsumpskog ink. triviallöv på hygge och
- 3) granplantering, (se karta i bilaga C).

Vissa av planeringsområdena har även delats in i delområden beroende på att områdenas naturvärden eller mål skiljer sig åt. Om det framkommer nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska hänsyn tas till dessa i den fortlöpande skötseln av reservatet.

4.1 Planeringsområde 1 – Näringsfattig bokskog

Näringsfattig bokskog (ca 17,2 hektar)

- Delområde 1a: högre naturvärden (ca 7,6 hektar)
- Delområde 1b: lägre naturvärden (ca 9,6 hektar)

Målnaturtyp (enligt Natura 2000): Näringsfattig bokskog - 9110 (ca 17,2 hektar)

Beskrivning

Delområde 1a.

Bokskogen är här mer varierad i struktur än den övriga bokskogen. Bokarna är mellan 80-100 år gamla. Förutom bok finns inslag av ek och avenbok och mot kanten till de fuktiga stråken med lövsumpskog förekommer även vårtbjörk och al. Det glesa buskskiktet domineras av bok. På spridda ställen växer kruståtel och blåbärsris i övrigt saknas fältskit. Terrängen är mer blockig i dessa delar och på stenar och stammar finns relativt allmänt med mossfällar av grov fjädermossa, fällmossa och västlig hakmossa (signalarter). Lågor och högstubbar förekommer sparsamt likaså gamla senvuxna träd. Arter som havstulpanlav samt de rödlistade bokvårtlav (NT) och savlundlav (EN) har noterats i dessa delar vilket indikerar lång trädkontinuitet. Inslaget av gran är emellertid bitvis stort. Skogen är påverkad av skogsbruksåtgärder senaste gallringen gjordes i början av 2000-talet och rester av stubbar finns. Inom delområdet finns en trolig svinsbod eller ollonsvinfälla samt ett område med fossila odlingslämningar bestående av flacka röjningsrösen. Rösena är ett resultat av stenröjning i samband med odling.

Delområde 1b.

Där terrängen är mindre blockig växer en enhetlig ca100 -årig gammal bokskog med tydlig produktionsskogs karaktär. Både busk- och fältskikt är glest likaså finns det få högstubbar och lite död ved. I norra delen är bokföryngringen dålig och sker bara i områdets kanter medan den i områdets södra delar är bitvis god.

Det finns gott om spår av fossila odlingslämningar i form av stora relativt flacka röjningsrösen med mellanliggande röjda ytor. Rösena är 3-5 m diameter och 0,2 - 0,5

m höga. Spåren är tydligast i norra delen med mellanliggande röjda ytor. Rösena är ett resultat av stenröjning i samband med odling.

Bokskog inom delområde 1a.

Odlingsröse inom elområde 1b. Rösena flacka med en diameter på 3-5 meter och 0,2 - 0,5 meter höga.

Bevarandemål utöver de som anges i kapitel 3.1

Den *näringsfattiga bokskogen (9110)*, ska ha en gynnsam bevarandestatus och detta innebär bland annat att den ska ha en långsiktig, kontinuerlig förekomst av död lövved av olika former, dimensioner och nedbrytningsstadier. På lång sikt ska skogen vara flerskiktad samt ha en god förekomst av grova och/eller äldre ädellövträd. Det ska även finnas ett stort inslag av trädstrukturer såsom hålträd, mulmhål, grenhål och blottad ved. Mängden död ved i området ska vara stor. De långsiktiga bevarandemålen är desamma för båda delområdena, men det kommer troligen ta längre tid för delområde 1b än 1a att uppnå dem.

Målordikator

- Arealen bokskog ska utökas till drygt 18 hektar, genom att delar av nuvarande granbeståndet omförs till bokskog, (se tabell 1 på sida 12 samt karta i bilaga D).
- På sikt ska bokskogen vara flerskiktad och olikåldrig.
- På lång sikt ska det finnas 30 till 40 kubikmeter död ved per hektar. Det ska finnas gott om död lövved i olika dimensioner, nedbrytningsfaser och former samt av olika arter.
- Det ska finnas minst 3 torrakor eller högstubbar/ha.
- Fördelningen av den döda veden behöver inte vara jämn.
- Det ska även förekomma rikligt med trädstrukturer i form av hål, mulmhål och blottad ved.
- På lång sikt ska även förekomsten av äldre träd, som är över 150 år gamla, samt grova eller senvuxna träd, öka till minst 10 stycken per hektar.

Skötselåtgärder utöver de som anges i kapitel 3.1

På sikt ska det vara fri utveckling i bokskogen med undantag för att gran hålls tillbaka. Initialt under de första 10-30 åren behövs dock naturvårdande skötselåtgärder för att skapa värdefulla substrat och öka skiktningen i området. Åtgärderna gäller i första hand delområde 1b men vid behov även 1a (se karta i bilaga C).

Gransanering

Den viktigaste åtgärden i hela planeringsområdet är gransanering i fält-, busk- och trädskikt. Granen tas bort genom att de mindre granarna rycks bort tidigt eftersom detta kräver mindre arbete. Äldre granar ringbarkas och veden kan då ligga kvar i området för att förhindra markskador. Gransanering ska ske i båda delområdena men ska prioriteras i delområde 1a, samt delar som gränsar till granbestånd i delområde 1b (se karta i bilaga C). Enstaka riktigt gamla grova granar s.k. "ugglegranar" kan stå kvar.

Skiktning och föryngring under de första 30 åren. främst delområde 1b

För att främja föryngringen av bok samt skapa en flerskiktad skog kan luckor skapas. Luckorna skapas i två steg. Första steget är ringbarkning och/eller skapande av högstubbar av 1-2 grupper/ha med 3-4 bokar vart sjunde år för att skapa död ved och

luckor i beståndet under maximalt 30 år. Vid andra tillfället ringbarkas träd som växer intill tidigare ringbarkade träd/högstubbe för att få en större lucka. Efter att man har ringbarkat i två omgångar skapas en ny lucka genom att ringbarka 3-4 träd på ett annat ställe. Vid dessa åtgärder ska träd med raka stammar och få naturvärden knutna till sig väljas ut. Alla stammar och kvistar lämnas på plats. De föreslagna åtgärderna ska främst utföras i delområde 1b där det är dålig föryngring (se karta i bilaga C).

Skapa död ved och viktiga strukturer/substrat - Initiala åtgärder under 15 första åren.

För att ytterligare gynna den biologiska mångfalden bör död ved i olika former

(liggande, stående, klenvirke, stammar m.m.) skapas framförallt i delar med

bokföryngring. Torrakor eller högstubbar skapas genom ringbarkning eller kapning.

Vid dessa åtgärder ska man välja träd med raka stammar och slät bark. Alla stammar och kvistar lämnas på plats. På sikt bör det finnas minst 3 torrakor eller högstubbar/ha.

Veteraniseringsåtgärder, såsom att skapa trädhål, blottad ved och grenhål är också

möjliga åtgärder. Även vid dessa åtgärder ska man välja träd med raka stammar och slät bark.

4.2 Planeringsområde 2 – Lövsumpskog ink. triviallöv på hygge

Planeringsområde 2: (cirka 3 hektar)

- Delområde 2a: Lövsumpskog (9080) blandlöv (ca 2 hektar)
- Delområde 2b Lövsumpskog (9080) klibbalkärr (0,6 hektar)
- Delområde 2c Triviallöv på f.d. hygge (0,4 hektar)

Målnaturtyper (enligt Natura 2000): Lövsumpskog -9080 (ca 3 hektar)

Beskrivning

Delområde 2a

Lövsumpskogen förekommer framförallt i långsmala blockrika fuktdrag mellan kullar med bokskog. Dessa delar är frodigare än bokskogen med ett mer varierat träd-, busk- och fältskikt. Klibbal, vårtbjörk dominerar trädskiktet tillsammans med gran. Inslag av senvuxna träd av bok, ek och avenbok förekommer frekvent. Även mängden död ved, både som liggande lågor och högstubbar är högre och mossfällarna är frodigare än i bokskogen. Arter som västlig hakmossa, fällmossa, grov fjädermossa men även vitmossa och björnmossa hittas i dessa delar. Bland kärlväxterna förekommer arter som harsyra, vitsippa och gullpudra. (delområde 2a karta i Bilaga C)

Fuktstråk med lövsumpskog delområde 2a.

Alsumpskog delområde 2b.

Delområde 2b.

Delområdet utgörs av ett större och ett lite mindre alkärr. Det större alkärret utgör en del av ett större alkärr som fortsätter in på grannfastigheten i väster. Kärret har klibbalar med en tydlig sockelbildning. Det är rikt på död ved både som lågor av trivialträd och förekomsten av högstubbar. Bottenskiktet domineras av björnmossa och vitmossa. I fältskiktet finns en del revlumner men är i övrigt glest. Det fuktiga klimatet har gynnat mossor och mossfällar finns på stående och liggande träd. Arter som har noterats är: rostfläck (*Arthonia vinosa*), gammelgranslav (*Lecanactis abietina*). Ett mindre alkärr finns i området södra del. (delområde 2b Se i Bilaga C)

Delområde 2c:

Utvecklingsmark där beståndet utgörs av en ung trivial lövsumpskog dominerad av björk som kommit upp efter avverkning av gran. (delområde 2c karta i Bilaga C)

Bevarandemål utöver de som anges i kapitel 3.1

Lövsumpskogen (2a och 2b) ska utvecklas mot Natura 2000-naturtypen *Lövsumpskog (9080) med gynnsam bevarandestatus*. Även Triviallövskogen i delområde 2c bör på mycket långsikt kunna utvecklas till naturtypen *Lövsumpskog (9080)*. För naturtypen är målet att hydrologin ska vara naturlig, att områdena ska tillåtas vara sankar och att markens vattenmättnad ska få variera.

Målbildindikator

- Arealen lövsumpskog knappt 11 hektar, (se tabell 1 på sida 12 samt karta i bilaga D).
- Det ska finnas en ganska stor mängd död ved i olika dimensioner, nedbrytningsfaser och former, cirka 15-20 kubikmeter per hektar.
- På sikt ska även en stor andel av alarna växa på socklar.
- Trädsiktet i lövsumpskogarna ska vara av varierande ålder och bestå av olika arter såsom klibbal, glasbjörk och bok. Busksiktet ska vara artrikt och fritt få utvecklas.

Skötselåtgärder utöver de som anges i kapitel 3.2

Fri utveckling med undantag för att gran hålls tillbaka.

Gransanering

Gran bör hållas undan om det finns risk att den tar överhand i lövsumpskogen. Detta bör i första hand ske genom röjning eller ringbarkning. Granen tas bort genom att de mindre granarna rycks bort tidigt eftersom detta kräver mindre arbete. Äldre granar ringbarkas och veden kan då ligga kvar i området för att förhindra markskador. (delområde 2a-c karta i Bilaga C). I övrigt fri utveckling.

4.3 Planeringsområde 3 – Granplantering, triviallöv på hygge-utvecklingsmark

Planeringsområde 3: (cirka 0,8 hektar)

delområde

3a: avveckling av ca 50- årig granplantering (<0,1 hektar)

3b avveckling av 15- årig granplantering (Granplantering)(ca 0,7 hektar)

Målnaturtyper (enligt Natura 2000): Näringsfattig bokskog -9110 (0,8 hektar).

Beskrivning

Delområde 3a

ca 50-årig granplantering som på sikt ska övergå till ädellövskog.

Delområde 3b

15-årig granplantering som på sikt ska övergå till ädellövskog.

Bevarandemål utöver de som anges i kapitel 3.1

Påsikt omföra granplantering till ädellövskog. Bilaga D.

Skötselåtgärder utöver de som anges i kapitel 3.2

Restaurering

Granen i granplanteringarna avverkas i förtid. Inom en tidsram om 2 år ska granbestånden avverkas och på sikt ersättas av självföryngrad bokskog. Alla lövträd och tall sparas i beståndet, där ädellövträd ska gynnas framför triviallöv. Granen tas ut från reservatet. Åtgärder görs så långt det är möjligt motormanuellt, i annat fall kan maskiner med lågt marktryck användas. Vid risk för markskador avbryts arbetet. Vid utebliven föryngring av ädellövträd kan bok sås med ollon från området alternativt flytta bokplantor från andra delar av reservatet. Initialt kan plantorna behöva skyddas från bete.

Återkommande gransanering

Ny gran tas bort. (delområde 3a och 3b karta i Bilaga C).

5 Friluftsliv

Reservatets södra gräns gränsar till väg 1935. I dagsläget finns det inga busshållplatser i närområdet och därför når man naturreservatet lättast med bil eller cykel. På en skogsväg kan besökare fortsätta till fots eller med cykel till vändplatsen i naturreservatets mitt. Området i övrigt har inga stigar eller leder, men behovet av sådan är litet eftersom bokskogen är lättframkomlig. En slinga skulle dock kunna markeras ut i samband med utvidgning av Luhrsjöleden.

5.1 Tillgänglighet, parkering och informationsskyltar

Mål

Det ska finnas en entrépunkt, vid vägen 1935 med en informationstavla med upplysningar om naturreservatet (se bilaga D). Här ska det också finnas en parkeringsplats med möjlighet att parkera en – två bilar. Från parkering kan man fortsätt till fots eller med cykel vidare in i reservatet via skogsbilvägen. Vid behov kan ett hinder typ bom sättas upp en bit in ovan parkering för att hindra motorfordon att köra på skogsvägen.

Skötselåtgärder

Underhåll av parkeringsplats sker vid behov.

5.2 Vägvisning

Ingen vägvisning behövs eftersom reservatet ligger utmed vägen.

5.3 Vägar, stigar och leder

Mål

Inga markerade stigar eller leder behövs inom reservat. Led/stig kan anläggas av förvaltaren om det behövs för friluftsliv och rekreation. Detta ska i så fall ske utan att områdets bevarandevärden skadas. Befintlig skogsbilväg som går in naturreservatet ska bara kunna nyttjas av markägare (jaktarrendator) samt i samband med förvaltning av reservatet.

Skötselåtgärder

Ny anlagd led/stig ska markeras och underhållas.

5.4 Renhållning och sanitära anordningar

Det finns idag inga renhållnings- eller sanitära anordningar för allmänheten. Om naturvårdsförvaltaren bedömer att det finns behov för det kan man komplettera med detta framöver.

5.5 Eldning

Eldning eller använda engångsgrill är förbjudet i området.

6 Jakt

Inga inskränkningar finns i jakträtten. Det är inte tillåtet att stödutfodra vilt eller sätta ut åtel.

7 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av naturreservatet. Under tillsynen kommer Länsstyrelsen försäkra sig om att naturreservatets föreskrifter följs.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Vid uppföljning bör fokus ligga på inventeringar av mossor, lavar och svampar, samt vedlevande insekter. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder.

9.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas till ny kunskap.

10 Kostnadsansvar och prioriteringar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Planerings- område	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysning ar
Mark- skötsel	Avverka granbestånd	From med 1 januari 2018	3 a och b, bilaga C.	Förvaltaren	1	Inga markskador får uppkomma
	Öppna luckor,	Inom 5 år, därefter vart 5-10 år upp till 30 år	1 b norra, bilaga C.	Förvaltaren	2	Åtgärderna görs motor- manuellt, inga skogsmaskiner
	Skapa död ved samt strukturer/subs- trat	Inom 5 år, därefter vart 5-10 år upp till 30 år	1 a och b, bilaga C.	Förvaltaren	2	Åtgärderna görs motormanuell t, inga skogsmaskiner
	Röjning av hyggen/gynna ädellöv och mindre vanliga lövträdsarter	Vid behov (ca vart 5 år)	2 c, 3 a och b, bilaga C.	Förvaltaren	3	Motor- manuellt
	Röjning av gran	Inom 1-3 år, Sedan löpande	Hela området	Förvaltaren	1	Motor- manuellt
Anlägg- ningar	Anläggande och underhåll av parkeringsplats	Inom 1 år	Enligt bilaga C	Förvaltaren	1	
	Uppsättning av väghinder	Vid behov	Enligt bilaga D	Förvaltaren	3	
	Underhåll av väghinder	Vid behov		Förvaltaren	3	
	Uppsättning och underhåll av informations- skyltar	Inom 1 år, sedan löpande	Enligt bilaga C	Förvaltaren	1	
	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Inom 1 år, sedan löpande	Hela området	Förvaltaren	1	

11 Rödlistade och signalarter

Nedan förtecknas de signalarter (arter som signalerar höga naturvärden enl. Skogsstyrelsen), rödlistade arter eller i övrigt naturvårdsintressanta arter som noterats från 1990 och framåt (om inte annat anges). Rödlistade arter anges med förkortning av hotklass enligt Art Databankens rödlista från 2015, där NT = nära hotad och EN = starkt hotad, se tabell 2.

Kärlväxter är relativt väl eftersökta medan t.ex. andra grupper är mer bristfälligt undersökta. Nedanstående artförteckning innehåller x rödlistade arter.

Tabell 2. Rödlistade och signalarter i naturreservatet. Rödlistade arter anges med förkortning av hotklass enligt Art Databankens rödlista från 2015, där NT = nära hotad och EN = starkt hotad.

Grupp	Art	Vetenskapligt namn	Hotkategori 2015 /Signalart (S)
Lavar	Bokvårtslav	<i>Pyrenula nitida</i>	NT, S
	Bokkantlav	<i>Lecanora glabrata</i>	NT, S
	Savlundlav	<i>Bacidia incompta</i>	EN, S
	Havstulpanlav	<i>Thelotrema lepandinum</i>	S
	Orangepudrad klotterlav	<i>Alyxoria ochrochella</i>	NT
	Rostfläck	<i>Arthonia vinosa</i>	S
	Gammelgranslav	<i>Lecanactis abietina</i>	S
Mossor	Fällmossa	<i>Antitrichia curtioendula</i>	S
	Platt fjädermossa	<i>Neckera complanata</i>	S
	Grov fjädermossa	<i>Neckera crispa</i>	S
	Västlig hakmossa	<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	S
Fågel	Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT
Kärlväxter	Gullpudra	<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	S

12 Källor

12.1 Kartor, databaser och hemsidor

Artportalen: <http://www.artportalen.se/>

Artdatabankens artfaktablad. <http://artfakta.se>

Charta ofver Rå:gångarne til Luur och Långaröds byar(1757) Lantmäteriets databas för historiska kartor:

https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/show.html?showmap=true&archive=LMS&nbOfImages=5&sd_base=lms2&sd_ktun=4c4d535f4b32342d31373a31

Generalstabskartan, internetversionen, utgiven i tryck 1865.

https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/show.html?showmap=true&archive=RAK&sd_base=rak2&sd_ktun=52414b5f4a3234332d392d31&archive=RAK

Häradsekonomiska kartan Farstorp 1926-34.

https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/show.html?showmap=true&archive=RAK&sd_base=rak2&sd_ktun=52414b5f4a3131322d332d3237&archive=RAK

Riksantikvarieämbetets Fornsök. www.raa.se/hitta-information/fornsok-fmis/
SGU (2014) Sveriges Geologiska Undersökning—kartgenerator.
Skogsstyrelsens inventering av värdefull skog.
<http://www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor>

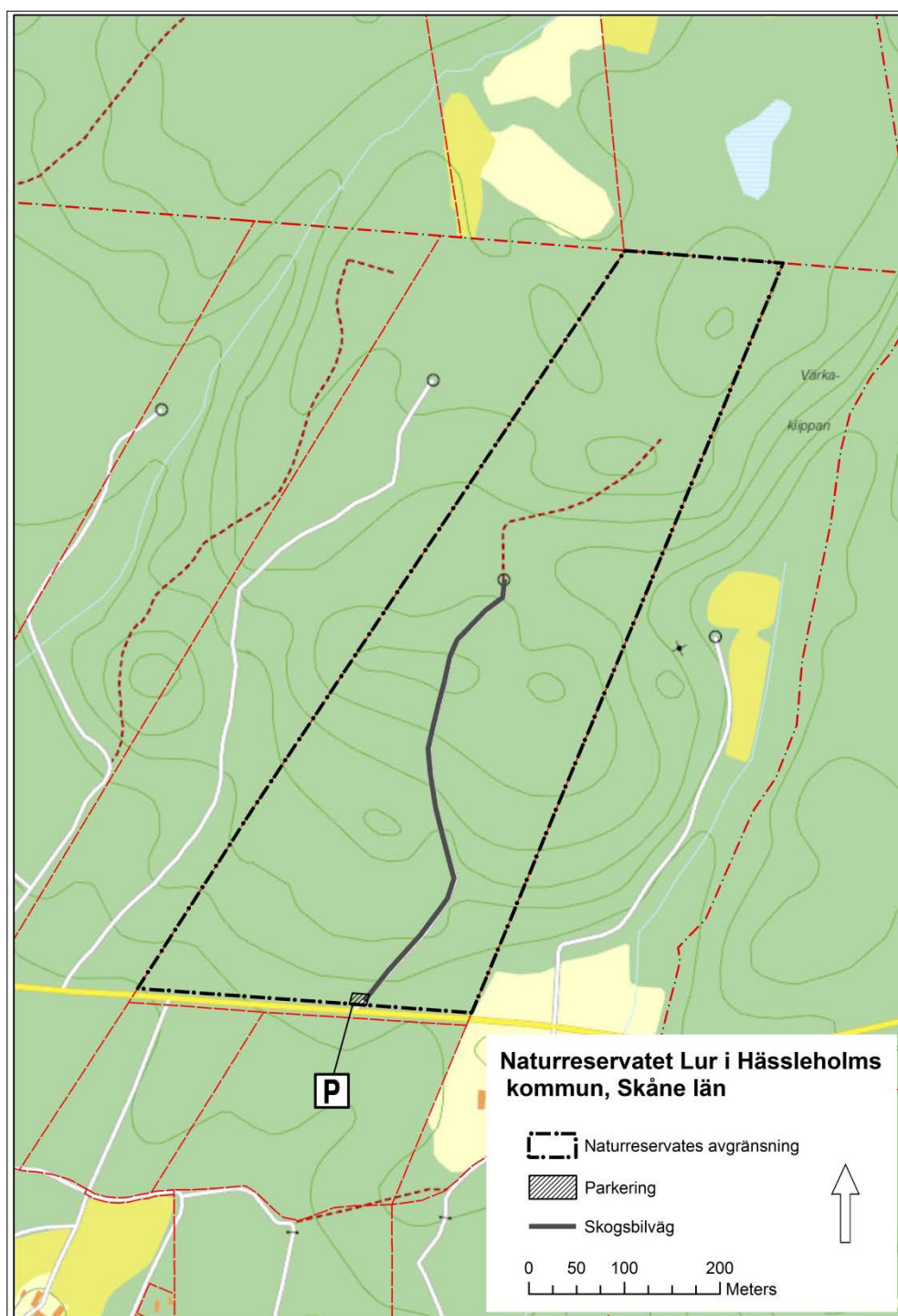
12.2 Tryckta källor

Gerhard von Buhrmans karta över Skåne 1687 (original på Krigsarkivet, Stockholm)
Hässleholms kommun (2005). Naturvårdsprogram för Hässleholms kommun.

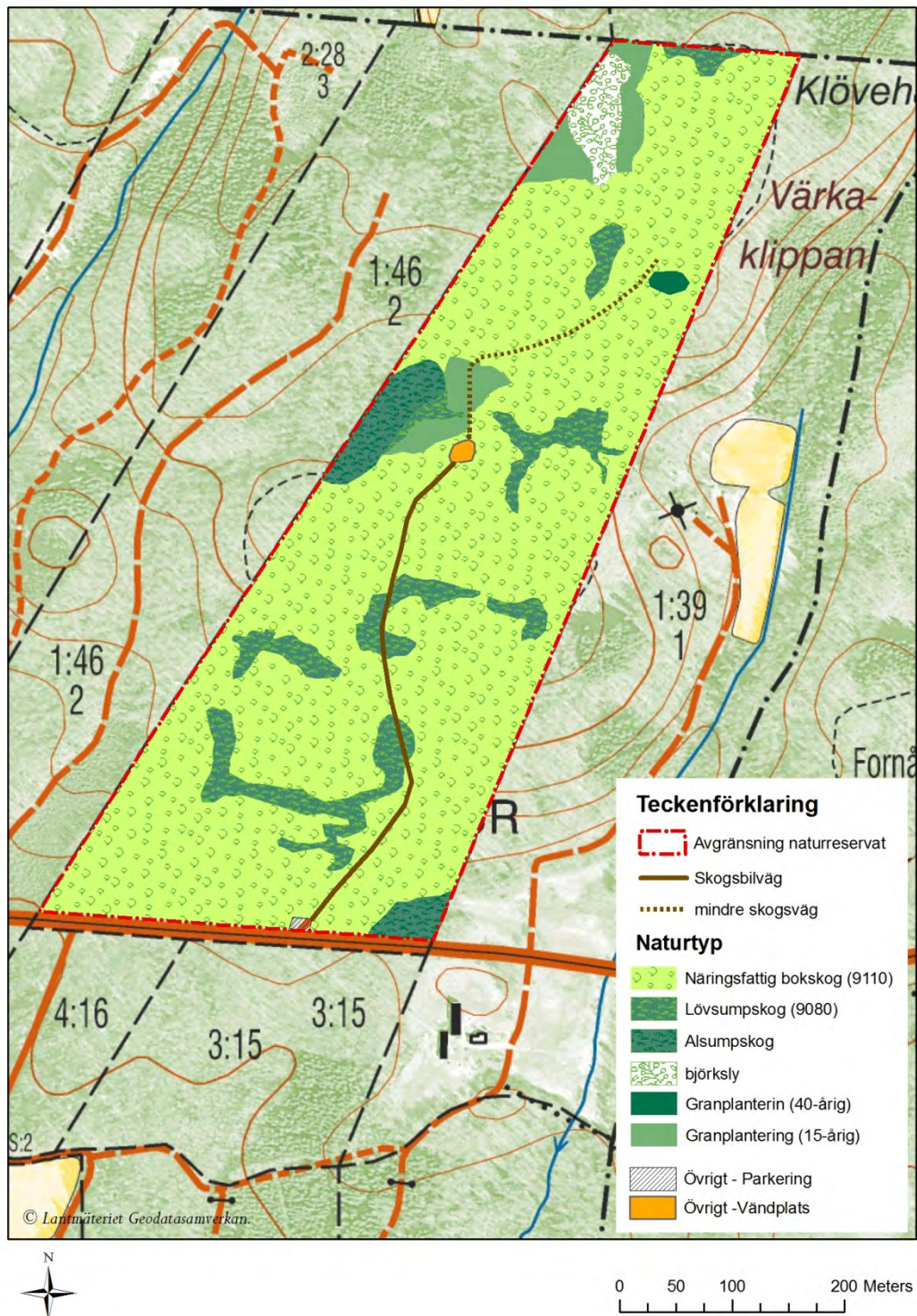
12.3 Muntliga

Lars-Erik Williams kommun (2015) utdrag ur Hässleholms kommun Naturvårdsprogram
2005, objekt 3408.

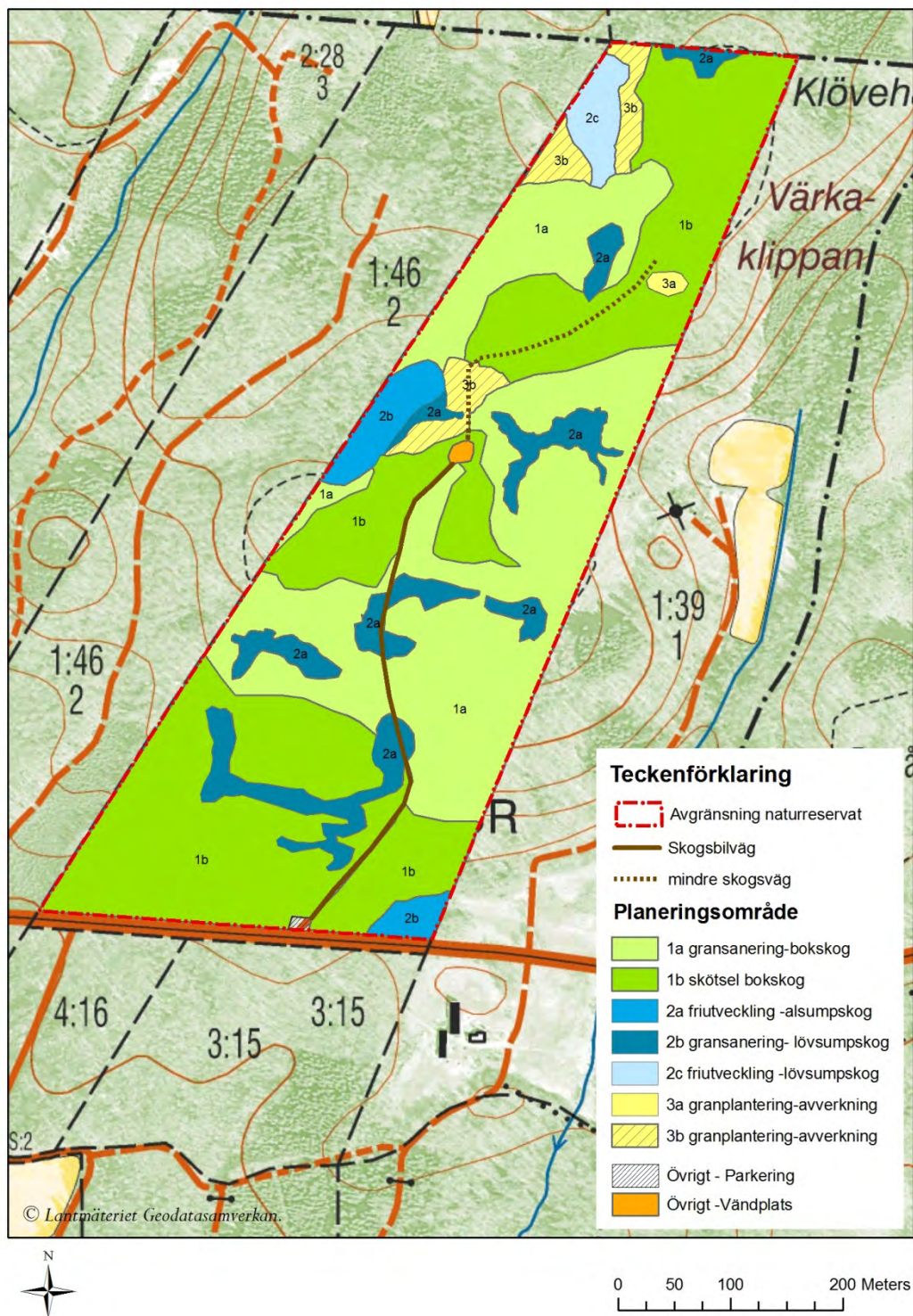
Avgränsningen av naturreservatet Lur. Observera att vägområdet utmed väg nummer 1935 inte ingår i naturreservatet.

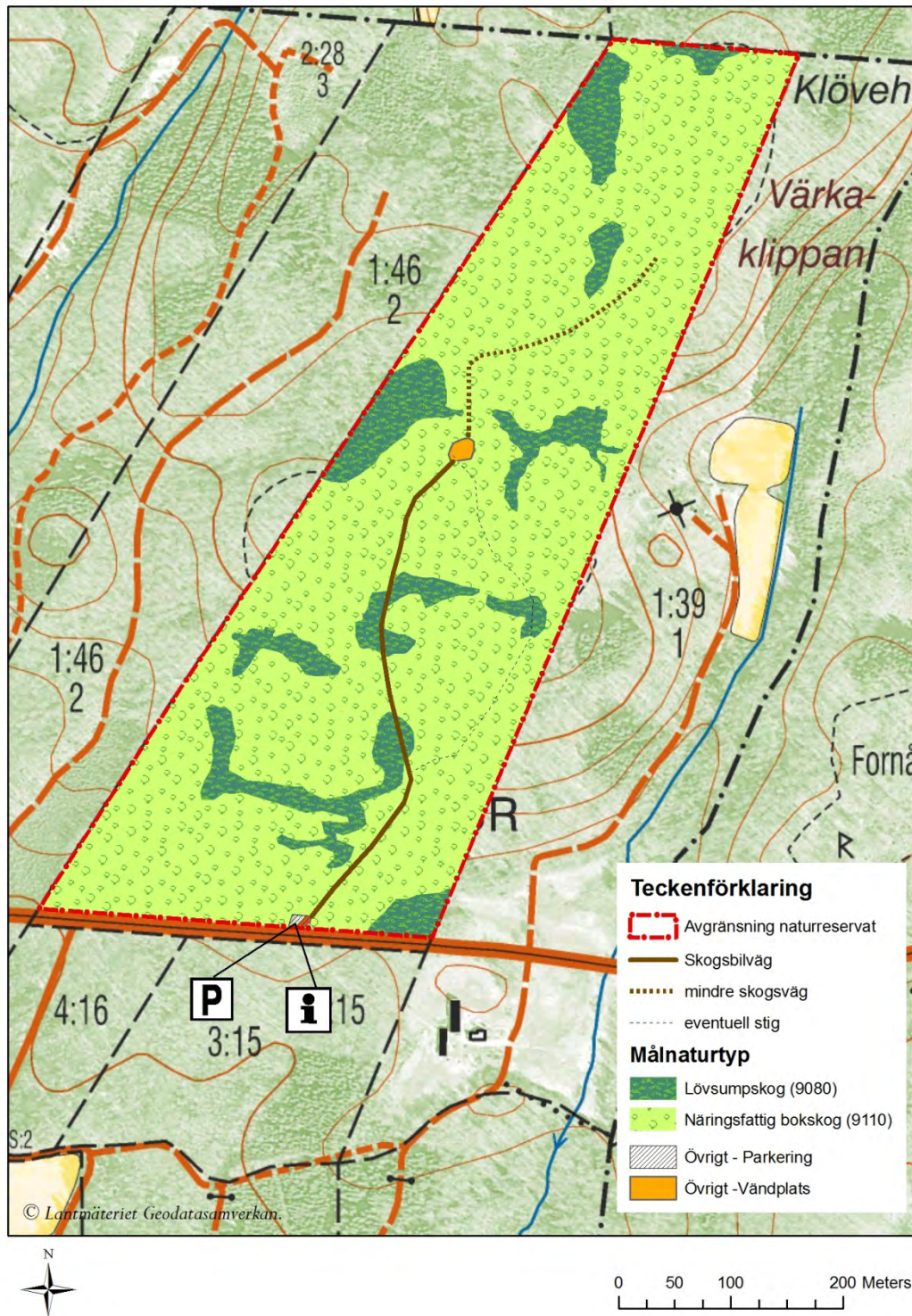
Naturtyper

Planeringsområden

. Mål naturtyp samt anläggningar.

Naturreseptatet Lur i Hässleholms kommun ligger strax väster om tätorten Hästveda. Reservatet består av 20,1 hektar ädellövs- och lövsumpskogar.

En del av i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att blida naturreseptat och att upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innerhåller syfte med reseptatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innerhåller även information om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane